

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Sulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 300 Lel.

Fél évre 180 Lel.

Negyed évre 75 Lel.

Havonta 25 Lel.

Hirdetések díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

A külföld és a leu.

A berlini és bécsi lapok közgazdasági rovataiban szürke páros hírek jelentek meg arról, hogy a berlini tőzsdén egyszerre igen keresett lett a román járadék. Magánértesülések pedig arról szólnak, hogy a külföldi nagy valutások titkos tipje ma a leu. Bécsben valutáskörökben arról beszélnek: minden remény meg van rá, hogy a román pénz a közel jövőben elfogja érné Zürichben a 8-9 franknyi kurzust.

Mi akik leginkább és legközvetlenebbül vagyunk érdekelve minderről semmit sem tudunk és mint más alkalommal is most is a külföldön keresztül kell híreket kapnunk legvitalásabb érdekeinkről, pénzünk jövő emelkedésének lehetőségéről. Bár e híreket kellő fenntartással fogadjuk, mégis — a külföldi tőzsdék sokszor bevált jól informáltságára tekintettel — foglalkoznunk kell ezekkel a tényekkel, nehogy esetleg váratlanul érjenek bennünket.

A bázisa a leu közeli nagy emelkedéséről szóló külföldi híreknek, a kilátásban levő román cseh szoros gazdasági és pénzügyi egyezmény. Arról van szó, hogy a most megkötött jugoszláv cseh pénzügyi és gazdasági szövetség után a kisanant másik vezető államával Romániával fog a csehszlovák Köztársaság az előzővel azonos szoros gazdasági és pénzügyi egyezményt kötni. És amint a jugoszláv koronát sikerült a cseh pénzügyi faktorok segítségével 1.55-ről 2.50-ig felvinni Zürichben, a román-cseh gazdasági egyezmény főcélja a leu Zürichben 8 és 9 körül stabilizálni, szóval a mai dinárkurzussal egyenlővé tenni. Így szólnak a külföldi értesülések. Kétségtelen, hogy a jugoszláv korona példája bebizonyította, hogy a csehszlovák állam pénzügyi tényezőinek rendelkezésére állanak azok a finansiális erők és külföldi összeköttetések, melyekkel a jugoszláv korona kurzusát oly jelentékenyen fel tudta javítani. Az is kétségtelen, hogy tulajdonképpen Csehszlovákia a saját érdekében javította fel a jugoszláv koronát, mert életérdeke Csehszlovákiának, hogy az öt környező utódállamok pénze és a cseh korona kurzusa között nagy disparitás ne mutatkozzék, mert ez az amúgy is kritikus helyzetet élő cseh ipar teljes tönkremenését jelentené. A tulindusztrizált Csehszlovákia csak akkor élhet meg, ha természetes piacait — az utódállamokat — meg tudja tartani és iparikkéinek elhelyezésére biztos állandó piacai vannak. A dinár és a cseh korona között ma már a paritás 2:1, és ha sikerülne a leu kurzusát Zürichben 8-9 frankig feljavítani, akkor ebben a relációban is 2:1 lenne az arány. Ebben az esetben az egész román piacra nézve visszaverné megrögzött

exportját Csehszlovákia, ami rá nézve mérhetetlen előnyökkel járna.

Mi tehát épen nem találjuk valószínűtlennek, a román-cseh szorosabb gazdasági nexust és közös pénzügyi politikát, mert a két állam érdekei teljesen azonosak, és a jugoszláv példa már megmutatta, hogy a csehek képesek a valuta hathatós feljavítására.

Nemrégben szó volt a kisanant egységes gazdasági és pénzügyi frontjáról, sőt még az egységes valuta életbeléptetéséről is. Ezt is a csehek propagálták a saját iparuk megmentése érdekében. Hogy ez csak utópia maradt az nem zárja ki és nem teszi kivihetetlennek, hogy szoros gazdasági és pénzügyi kapcsolatok által a kisanant államainak mai valutái feljavíttassanak annyira, hogy azok egymással összhangban és a közös gazdasági érdekeknek megfelelően álljanak. Egymásközt 1:1 a cseh koronához pedig legalább 2:1 arányban. Hogy ez ránk nézve mit jelentene felesleges volna bővebben részletezni. Deficités budget, tisztviselői probléma, súlyos adóterhek, pénzügyi, nehéz megélhetési lehetőségek stb. egy csapásra megszűnnének, és a leu elfoglalná a világpiacon azt a helyet, amely Románia gazdagsága és belső vásárlási ereje alapján méltán megilletné.

Ezért érdemes gondolkodni a külföldi értesülések felett és nagy figyelemmel kell kísérnünk a jövő

román-cseh gazdasági tárgyalásokat, nehogy meglepetéseknek legyünk kitéve és pénzünk esetleges

feljavulására gazdaságilag idejekorán felkészülhessünk.

Dr. W. K.

Fuzionáltak a demokrata Maniuékkal.

(Egyhangú határozat. — Országos Nemzeti Párt.)

Bucuresti. A takeista demokrata-párt végrehajtó bizottsága tegnap este ülést tartott, amelyen megállapította Camarasescu és Derussi jelentését, majd egyhangúlag elhatározta, hogy a nemzeti demokrata párt fuzionál a nemzeti párttal. Az egyesülés feltételeiként a következőkben állapodtak meg: Az új párt neve Nemzeti Párt, székhelye Bucuresti, elnöke: Maniu Gyula. A demokrata-párt regátbli szervezetei, mint az új párt szervezetei változás nélkül elismertének és tovább működhetnek. Az új párt végrehajtó bizottsága felerészben az erdélyi nemzeti párt, felerészben pedig a volt demokrata párt delegáltjaiból fog megalakulni. Tegnap este a demokrata párt végrehajtó bizottsága Cantacuzino és Antonescu felszólalása után ezeket a feltételeket elfogadta és a párt tagjaival manifesztumban fogja közölni a fuzio elfogadását. A határozatról Maniu Gyulát táviratilag értesítették. A tervezett albailiai nagy kongresszuson most már a demokrata-párt és nemzeti párt tagjai

együttesen az új kötelékében fognak megjelenni.

Cluj. (Kolozsvár.) A Rador itteni munkatársa felkereste Maniu Gyulát és megkérdezte tőle, kapott-e már hivatalos értesítést arról, hogy a demokrata párt végrehajtó bizottsága tegnap este tartott ülésén a nemzeti párttal való fuzióra vonatkozólag egyhangúan döntött. Maniu Gyula a következőleg válaszolt:

— Igen, kaptam, egy hivatalos táviratot, amelyben értesítettek, hogy a demokrata-párt végrehajtó bizottsága egységesen a fuzió mellett határozott és elfogadta a tárgyalásra a már előbb kiküldött delegátusok által megállapított egységesítési tervet. E megállapodás értelmében az elhunyt Take Jonescu vezetése alatt álló demokrata-párt egyesül a román nemzeti párttal és így a demokrata-párt összes erdélyi és regátbli szervezetei az országos nemzeti párt szervezeteivé válnak. (Rador.)

Éjjeli zene.

— Külvárosi eset. —

Irta: Zsoldos László.

A Kender-utcában, már az utcák szokása szerint, két ház állt egymással szemközt. Azt mondhatnám, hogy ablakaik farkasszemet néztek egymással, ha a kettő közül az egyik ház nem lett volna emeletes, a szemben levő pedig lenyűgöző. A földszintesben lakott Paskál kovácmester, akinek husz éves Eszti leánya valami báli versengés következtében már jó egy esztendő óta vad haragot tartott az innenső ház első emeletén lakó Csikász János férfinaknak tizenkilenc esztendő Annus leányával.

Mind a két lánynak meg volt a maga udvarlója. Esztinek a hetedik utcán híres szép, fiatal szobafestőmester, bizonyos Bugri Pál Annusnak meg még annál is különöb, mert diplomás ember, egy Sinkó János nevezetű városi irnok volt. Bugri Pál meg Sinkó János történetesen ugyanegyazon korcsmába jártak borozgatni, történetesen mindig az egymáshoz

szomszédos két asztalnál találják ülni s ennél fogva már akár pusztpajtások is lehettek volna egymással, ha áthidalhatatlan gátat nem emel közéjük a két lány haraga. Így azonban Bugri is, Sinkó is akár órákhosszat elidőgálhattott esténként a kis vendéglőben, de azért még csak meg sem akartak ismerkedni egymással.

Egy langyos tavaszi estén Bugri szobafestőmesternek éjfél tájé kedve szottyant és odaintette magához az asztalok körül cincogó egy szál cigányt:

— No., more, most gyereink éjjeli zenére!

— Ohó! — gondolta magában Sinkó, aki ép azznap kapta meg a visszafelé szóló négy hónapra is a drágasági pótlékját, — ohó, barátom, én is ott leszek!

S titkos elhatározását nyomban tett követte, mivel hirtelen ő is odakuriantott az egy szál cigánynak:

— No, Zsiga, most éjjeli zenét adunk a menyasszonyomnak.

— Huzod a kutyának! — kurjantott át egyszerre dühösen a szomszéd asztaltól a szobafestő.

— Velem gyüssz, Zsiga fiam! — állt fel, öklével verve az asztalt. Sinkó, a hivatalnok.

A füstösképi cigány azonban nagyon jól értette a dolgot.

— A Bugri Pál barátom is hív, — vigyorogta magában — meg a Sinkó tekintetes ur is szeretné elhuzatni a nótáját. Hm. Ázs biztos, hogy mindkettőnek egymással szemközt lakik a sive választottja. Hát akkor mért menjek el én csak ázs egyiknek vagy csak a másiknak éjjeli zenét muzsikálni, amikor egyszerre is muzsikálhatok mind a kettőnek?

Hát csináljuk meg egy kalap alatt ezt az éjjeli zenét, te Bugri Pál barátom, meg Sinkó tekintetes ur!

A két fiatalember egymásra sandított a két szomszédos, boros asztaltól.

— Igaza van a Zsigának, — szólalt meg a sinkó — egy szál cigányt nem lehet kétféle szedni.

— Hát muzsikáltassunk vele együtt, — fódította meg Bugri Pál s tisztességtudóan odalépett a szomszéd asztalhoz, kezétfogta Sinkó Jánossal.

Ujarad — Aradhoz tartozik.

(Ujaradi levél az Aradi Közlönyhöz.)

Most, hogy Ujaradnak Aradhoz való csatolása a közeljövőben bekövetkezik, sok szó esik arról, hogy Ujarad energikusan védkezik Aradhoz való csatolása ellen. B. lapjuk több számában részletesen ismertették a pro- és kontra érveket, az ujaradiak álláspontját és azokat a hátrányokat, amelyek Aradhoz való csatolása esetén érdekeiket veszélyeztetik. Engedjék meg, hogy én, mint ujaradi e helyen néhány szót szóljak azoknak az ujaradiaknak nevében, akik, mint én is, Ujaradon laknak, de hivatásuk, munkájuk Aradhoz, a városhoz köti őket.

Ilyenek sokan vagyunk. Maga Ujarad község hétezer lakosa közül alig ezer embernek szolgál kezesi helyéül. Iparosai és kereskedői és olyan dolgozói, akik Ujaradon nyerik megélhetésüket, nincsenek többen ezernél. A föld és kertműveseknek legnagyobb része Aradon helyezi el terményeit és zöldségtermékeit. A parasztság nagyobb része pedig, akiknek nincs cseh kertje, Aradra jár át dolgozni is.

Aradnak több nagy üzeme, hivatala, rengeteg vállalata. Ujaradról nyeri munkáit, tisztviselőit. A postahivatalnak, az államvasutnak, Astra- és más nagy gyárak alkalmazottai között jelentős százalék ujaradi van. Az ujaradi sváb asszony, amikor Aradra hozza be borsóját, karalábéját, máris Aradhoz csatlakozott. Ha a mostani

helyzet megszűnnék és Ujarad nem találna lakói számára Aradon munkahelyet és terményei számára piacot, összezsugorodnék olyan jelentéktelen és kispénzű faluvá, mint amilyenek már a közvetlenül mellette fekvő falvak is, ahol például a villanyvilágítás is fényüzesszámba megy. Vagy ha valamilyen okból lezárták a hidakat — mint ahogy lezárták rövid időre a szerb megszállás idején — azok az emberek, akiknek a város nyújt megélhetési, még a nyomasztó lakásinség dacára is ott hagynák Ujaradot és beköltöznek Aradra. És hova vinné akkor az ujaradi kofa zöldségét? Amennyi az ujaradi piacon elkel aradi vásárló nélkül, annyit Ujarad egyik utcája ki tud termelni. Ilyen egymásra utaltság mellett szinte furcsa csatlakozásról vagy nemcsatlakozásról beszélni. Ilyen már régen tud vagyunk. Már rég csatlakoztunk Aradhoz. Aradon dolgozunk, Aradon nyerjük megélhetésünket, Aradon vásárolunk — *egyszóval Aradhoz tartozunk.*

És akik mégis a hivatalos csatolás ellen emelnek szót, azok a község vezetői, kik meg vannak elégedve a maguk közigazgatásával, a maguk által saját magukra kivetett adókkal, a régi kupaknácokkal és a kisbíró rendszerrel. Ezek az emberek védik Ujaradot a városi kultúrától, a rendes, kövezett utcáktól, tágas és lakható

Éjfél után fél egy órakor azután egyszerre csak felsírt a hegedűszó a Kender-utca két átellenes háza között a kocsiút kellős közepén:

Csak egy szép lány van a világon,
Az is az én kedves galambom...
A jó is-ten be nagyon szeret,
Hogy te véled áld meg engemet..

Nagyon szép nótá. A hegedű huzta és két erőteljes férfihang ki sérte szöveggel a nótát.

Nem telt bele öt perc az éjjeli muzsikálásba s az első emeleten halk neszszel kinyitotta szemét a leeresztett zöld ablakredő. A redő rése mögött Csikász Annusnak ábrándos szeme pislogott le az utcára.

Egy perccel később a Paskál kovács földszintes házán hajtották felre a barna fatáblát a sötét ablak mögött. Ott meg az Eszti mereget te ki a szemét a nótás éjszakába.

Annus azt sóhajtotta, hogy:

— Istenem, a Jani! No lám, de még a Paskál Eszti udvariója is nekem muzsikált!

Eszti pedig ezt, hogy:

— Jaj, az én Palikám! Ni-ni! Hiszen még a Csikász Anna széptevője is hogy kontrázik nekie!

S másnap reggel, amikor a vasárnapi misére menet találkoztak a Fő-téren, a két lány olyan, de

olyan gögösen és gúnyosan mérte végig egymást, hogy a következő pillanatban már mindkettőjüknek egyszerre megeredt a nyelve, akár a záporosó, öt perc múltán pedig már sivalkoldva markoltak bele egymás gyönyörűen megécsült hajába, hogy:

— Hogy még tenéked szólt az éjjeli zene, te rongyos!

— Mit? Hát nem láttad, hogy még az udvarlód is énnekem fújta a nótát, te... te förtelmes ícéreg?

Aznap este pedig a két udvarló Bugri szobafestő, meg Sinkó hivatalnok, egy nagyon kellemetlen és pörlekedő vasárnap délután eredményeképp, ez is, meg az is oda nyomtak egymás markába egy-egy csomó hajszálat, amelyet dél előtt tépett ki egymás copijából a két leányzó.

— Ne Pali, hoztam neked egy kis emléket az Eszti hajából. Az Annus adta. Tedd el!

— Nesze Jani, neked is, itt van. Ezt meg a Csikász Anna hajából tépte ki az én Esztim.

S kicserélvén egymással az emlékeiket, kis elégtelenséggel pityizáltak tovább, el-elümmögve közbe egymásnak, hogy:

— Az is huncut, aki mutyiba ad éjjeli zenét!

lakások igazságos elosztásától. — Ujarad sokat javíthatna Arad lakásnyomórán, de ott rendes értelembe vett lakáshivatal nem működik, mert ujaradnak többnyire van saját háza, aradi pedig Ujaradon nem igényelhet lakást. Egykét ügyvéd ellenzi még az Aradhoz való csatolást és az az egyik két ujaradi bank, amelyek aradi közigazgatás mellett talán kevésbé érvényesítheti befolyását. A dolgozó ujaradi kívánja az Aradhoz való csatolást és szívesen belép a nagyobb közösségbe, amelytől villanyosvasutat és kulturát nyerhet, nem pedig hamisítatlan ujaradi port nyáron és télen nyakig erő sártengert. *Egy ujaradi.*

Olasz ünnep Budapesten.

(Horthy pohárköszöntője Castagneto követ estélyén.)

Budapest. Margit olasz anyakirálynő névnapja alkalmából Castagneto herceg, olasz követ estélyt adott. Ezt megelőzőleg diner volt, amelyen Horthy Miklós kormányzó és gróf Bethlen István miniszterelnök feleségeikkel vettek részt. Az asztalfőn Horthy kormányzó ült Castagneto hercegné és gróf Bethlen Istvánné között. A diner-n a kormányzó a következő pohárköszöntőt mondotta:

Olaszország ma ünnepli Margherita királyné Öfelségének születésnapját és ebből az alkalomból kérem Hercegségedet, hogy juttassa el Margherita királyné Öfelségéhez a magyar nemzet mélyszéges hódolatát. Ez a meghitt ünnepség nekünk magyaroknak is ünnepnap. Ugyanezt a kötelességet ránkőröjja még Romanelli ezredes közöttünk való megjelenése is, akinek a neve mélyen belevésődött az emlékezetünkbe. A terror napjai szerencsésen elmúltak és a békés foglalkozáshoz visszatért világ a sok nehézség ellenére is újjáépül. Ebben a békés munkában Olaszország hagyományaihoz hiven mutatja az utat a többi nemzetnek. Belül a boldogulását békés alapokon igyekszik megteremteni, kifelé pedig a méltányosság és a kölcsönös bizalom elveinek szilárd alapjára akarja vezetni a világot. Ezek ért a törekvéseiért megérdemli az egész világ, de elsősorban Magyarország elismerését, amely ugyanezen eszméktől lelkesítve szívből üdvözli nemzetük nemes huzgalmát. Poharamat emelem Öfelségeik Olaszország királya és királynője egészségére és az olasz nemzet boldog jövőjére.

Castagneto követ a kormányzó köszöntőjére a következőképpen válaszolt:

— Főméltóságú kormányzó ur! Hálát mondok, hogy főméltóságod jelenlétével megtisztelte az olasz követséget az első olasz királynénak Margit királynénak, dicsőséges, és szeretett uralkodónk: III. Viktor Emanuel édesanyjának születése napja alkalmából. Olaszország, amelynek a fascista forradalom erős kormányt adott, meg fogja őrizni a Magyarország iránti hagyományos barátságát és határozottsággal és tántoríthatatlanul fogja

követni kitűzött politikai irányát. Romanelli ezredes budapesti tartózkodása számtalan olyan megnyilvánulásra adott alkalmat a magyar nemzet minden társadalmi osztálya részéről, amelyek engem nagyon meglehottak. Inert bennünk az olasz katonák két főerényének: a hűségnek és az igazságnak az elismerését látom. Az olasz érzés őszinteségével ürítem poharamat Öföméltóságára. Horthy kormányzó ur egész ségére és a magyar nemzet fényes és boldog eljövendő sorsára.

A diner után kezdett gyülekezni az estély közönsége. A független Magyarország fennállása óta ez volt Budapesten az első követségi estély és erre a magyar főváros színe-java a legelőkelőbb társadalmi és politikai személyiségek, a külföldi missziók képviselői és az olasz követség tagjai voltak hivatalosak. Castagneto hercegné Horthy kormányzó karján haladt át a fogadóteremben, míg Horthy kormányzó feleségét Castagneto herceg fogta karon. Horthy Miklósné fehér selyemből készült csipkével díszített ruhát viselt, Castagneto hercegné világoszöld selyemruhát viselt és a haját tizenegy soros gyöngydiadém fogta át. Majd a megjelentek, akik között ott volt József főherceg is, az Esterházy-utcai palota kis színházába vonultak át, ahol az egyik páholyfülkében elhelyezett újabb Kóczé Antal cigányzenekara magyar nótákkal fogadta a vendégeket. Ezután Pataky Kálmán és Auquila-Adler Adeline hangversenye következett. A hangverseny után a vendégek a büffébe mentek.

Zelenski felosztott birtokai.

A gróf fellebbezését elutasították.

Ma tárgyalta a megyei agrárreformbizottság gróf Zelenski Róbert uradalmi kisajátítása tárgyában a járási agrárbizottság határozata ellen beadott fellebbezését. A járási agrárbizottság gróf Zelenski ötvenesi, fakerti, kurticsi és neudorfi (temesmegyei) birtokait 500 hold kivételével kisajátította. A neudorfi uradalomból 100 holdat, a többi aradmegyei uradalomból pedig 400 holdat hagvott meg Zelenski kezében a járási bizottság határozata. Zelenski fellebbezett még a járási bizottság által megállapított kisajátítási ár ellen és kérte, hogy a kisajátítási árat a kisajátított föld minősége szerint 1600-tól 3500 aránviteg állapítsa meg. Zelenski gróf fellebbezésében kérte, hogy ötvenesi uradalmából egyáltalán ne sajátítsanak ki semmit, mert ebben az uradalmában több mint 500 lova, sok szarvasmarhája, iparvasútja és mezőgazdasági szeszgyára van. Ezt a kérelmét azzal indokolta, hogy kisajátítás esetén sem az ipari üzemek nem működhetnek tovább, sem az állattenyésztés nem folytatható. A megyei agrárreformbizottság mai tárgyalásán, amelyen Hargot György táblabíró elnökölt, gróf Zelenski Róbert fellebbezését elutasította és mindenben az első foku járási agrárbizottság határozatát hagvta helyben. A bizottság a fellebbezést elutasító határozatát többek között azzal indokolta, hogy az agrárreform törvény értelmében nagybirtokosok kezében maximálisan 500 katasztrális hold hagyható meg.

Vásárhelyi József temetése.

(A lökösházai végtisztesség.)

A napokban elhunyt **Vásárhelyi József**nek az Aradmegyei Takarékpénztár és az Aradi Olajipar részvénytársaság igazgatósági tagjának és az Aradmegyei Gazdasági Egyesület elnök-igazgatójának tegnap délután folyt le a temetése Lökösházán. A tegnap reggeli személyvonattal Aradról is számosan utaztak a temetésre, így többek között: **Vásárhelyi János**, dr. **Baross Lajos**, **Fodor Gyula** az Aradmegyei Takarékszövetkezet igazgatója, **Domonkos Gyula** az Aradmegyei Takarékszövetkezet igazgatója, **Alföldy Pál**, az Aradmegyei Gazdasági Egyesület igazgatója, **Leőlkés Béla**, a Gazdák Biztosító intézetének igazgatója és **Lacza Endre**, **Curticon** még gróf **Károlyi Gyula**, **Purgly László** és **Kintzig János** csatlakoztak a társasághoz. Innen a temetésre utazók a román és a magyar hatóságok engedélyével külön szerelvényrel azonnal tovább utaztak Lökösházára. A temetés **Vásárhelyi Dezso** lökösházai birtokán ment végre. **Vásárhelyi József**et az egy évvel ezelőtt elhunyt **László** fivére mellé a kastélytól néhány száz lépésnyire levő kis erdőben helyezték örök nyugalomra. Koporsóját a virágcsokrok és koszorúk nagy halmaza borította. A temetésen ott voltak még: gróf **Bréda Viktor** és neje, báró **Urbán Péter**, **Csernovics Diodor**, **Damaszkin** ezredes és **Lökösháza népe**, valamint **Elek**ről és **Ke**vermesről számosan. Az aradiak nevében **Alföldy Pál** mondott beszédet, míg a környék lakóinak nevében a kevermesi orvos **Bucszat**ta el **Vásárhelyi József**et, mint a nép atyját. A katolikus egyház szertartása szerint történt beszéd után bocsájtották le **Vásárhelyi József** koporsóját nyughelyére.

Betörték egy aradi kereskedőhöz

(Felbecsülhetetlen értékű ékszerlopás Aradon. — Fényes nappal történt a betörés.)

Vasárnap délután vakmerő betörés történt **Kardos Jenő** aradi terménykereskedő lakásában. **Kardos** vasárnap délután az aradi Lloydban tartózkodott, amikor a ruhatáros kihívatta. A hallban közölték **Kardossal**, hogy betörték a lakásába. A terménykereskedő házasietett és otthon már a felesége adta tudtára, hogy a család vagyont érő antik és modern ékszereit ellopták.

Kardos délután félnégykor hagyta el kisgyermekével a lakást, hogy rövid sétát tegyen a városban. Mire visszatért, megdöbbenve látta, hogy a lakás ajtaját felfeszítették. Az ajtó még nyitva volt és az uriaszony a nyitott ajtóhasadákon keresztül a szobában szanaszét heverni látta a kirabolt és fölforgatott szekrények fehérnemű és ruhatartalmát. Rögtön sejtette, hogy a lakásba betörték, csak azzal nem volt tisztában, hogy vajon a betörők bent tartózkodnak-e még, vagy már elmenekültek? Fellármázta a házat, a lakók segítségével mellett végre bemelegkedett a szobákba, amelyeket teljesen feldúlva és a legnagyobb rendetlenségben talált. Az egyik ruhaszekrényből eltűnt a család ékszerkasztyója, amelyben felbecsülhetetlen értékű drágakövek és aranygyűrűk, briliánsfüggők és órák voltak. Többek között ott tartották a család egyik budapesti

rokonától ajándékba kapott antik brosst is, amely a kis **Kardos** lány tulajdona. A vakmerő betörést **Kardos** nyomban jelentette az aradi hatóságoknak, amelyek azóta erélyesen nyomoznak a betörők után.

Kiskoruk betörőbandája.

(Az aradi rendőrség sikere.)

Az aradi államrendőrség nyomozó osztályának működése a tegnapi és a mai napon igen eredményes volt. Több betörőt és tolvajt tartóztattak le, akik valószínűleg részesei az utóbbi időben elkövetett sorozatos lakásfosztogatásoknak. Érdekes, hogy a letartóztatottak mindegyike kiskoru, akik minden bizonytalanság nélkül annak a fosztogató szervezetnek tagjai, amely izgalomban tartja a lakókat és a háztulajdonosokat. A rendőrség nyomozásának eredménye a következő:

Szenes Henrik Mociony-utca 22. számú ház lakójánál betörték. A betörők 17 méter vásznat, nagyobb mennyiségű tűzifát, három darab szőnyeget és egy fejszét vittek el. A tettesek vakmerőségére jellemző, hogy a nagy mennyiségű holmit kocsin vitték el. A rendőrség a legnagyobb körültekintéssel vezette be a nyomozást. Egyik detektivnek tegnap feltűnt, hogy egy gyermek szőnyegekkel sietett végig a Str. Vasile Stroeiescu (Teleky utcán.) Igazolásra szólította fel a fiút, aki erre futni kezdett. Egy rendőr segítségével sikerült elfogni a menekülőt és bekísérték a rendőrségre. A fiú eleinte mindent tagadott, azonban házkutatás alkalmával sikerült megtalálni a **Szenes Henrik**től ellopott holmik egy részét. Az ifjú betörőcsemete a bizonyítékok súlya alatt bevallotta, hogy a betörést egy szintén kiskoru társával követte el, akit szintén letartóztattak. Az a gyanu, hogy az elfogott fiuknak több bűn is nyomja lelkiismeretét. A rendőrség ebben az irányban folytatja a nyomozást.

A másik eredményes nyomozás során egy kiskoru leány került hurogra. **Reich Dávid**né feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Part-utca 1. számú házban levő lakását állandóan fosztogatják. A tolvaj különösen készpénzre pályázik és már eddig is több, mint 5000 leit lopott el a szekrényből. Az a gyanu merült fel, hogy a lopásokat egy a házban lakó egyén követheti el. Ezen az alapon indult meg a nyomozás és a figyelő detektivnek sikerült egy otlókló kiskoru leányt tetten érni. A letartóztatott leány beismerte bűnét és azt vallotta, hogy a lopott pénzből ruhákat vásárolt. A rendőrség átadja a fiatakoruk bíróságának.

Szomorú Pál pecicai lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy értékes ruháját és télikabátját ellopták. A nyomozás megállapította, hogy a lopást egy kiskoru egyén követte el, aki eladta a ruhákat és a lopott pénzzel **Bucurestibe** szökött. A rendőrség megtette az intézkedést, hogy a tettest a **bucuresti** rendőrség letartóztassa.

Városi kölcsön a háztulajdonosoknak

(Kötelező a házak renoválása. — Tíz évre hét százalékos kölcsön az árvapénzekből.)

Megalakult a házbecslő-bizottság

A város vezetősége, amint azt megírta az **Aradi Közlöny**, szigorúan kötelezte a háztulajdonosokat, hogy a rozoga állapotban levő házaikat sürgősen javíttassák ki. A háztulajdonosok egyrésze azonban a megfelelő tőke hiányában képtelen volt végrehajtani a város rendelkezését, mert a házak renoválása a jelenlegi viszonyok mellett óriási összeget emészt fel. A jóakarát meg volt a háztulajdonosokban és nagyobb kölcsönöket igyekeztek igénybe venni, a melyet házaik renoválására fordítottak volna. De a bankok három hónapnál hosszabb időre nem hajlandók kölcsönt folyósítani és olyan magas százalékos kölcsönre, hogy a háztulajdonosok — ha a legoptimistább számítás veszik alapul — óriási összegeket fizetnének rá házaikra. A közeledő tél ezt a kérdést súlyosabbá tette, mert az az érthető aggodalom merült fel, hogy ha a havazás beáll, a háztetőkire rakódó hótelegek súlya alatt a rossz karban levő épületek összeomlanak. Illetékes tényezők véleménye szerint, ha a házak javításához sürgősen hozzá nem fognak, a téli évad beálltával a házösszeomlások következtében több száz család marad lakás nélkül Aradon.

A város vezetősége tudatában ennek a fontos kérdésnek és méltánvolva a háztulajdonosok nehéz helyzetét, régi és hosszú ideig igénybe nem vett rendelkezést léptetett életbe, amely megoldja ezt a nehéz problémát. **Thaároza ugyanis a város vezetősége, hogy az árvaszéknél letétbe helyezett több milliónyi tőkéből, olcsó kölcsönt folyósít a háztulajdonosoknak**, amelyet házaik renoválására kell felhasználniuk. A kölcsönt **tíz évre és hét százalékos kamatra adja a város**. A kölcsön összege legfeljebb a telek és a ház értékének egyharmadrésze lehet. Tehát, ha egy háznak telekkel együtt 300 ezer lei az értéke, a ház tulajdonosa százezer lei kölcsönt kap rá.

A város összeállította a becslő bizottságot, amely hivatalosan a kérdéses ház és telek értékét meghatározni. A bizottság tagjai a következők: **Lucaci Lajos** árvaszéki elnök, **Herling Gyula** városi főmérnök, **Popa Konstantin** gazdasági tanácsnok és **Freund Ágoston** városi építész. Az illetékes körök álláspontja szerint a vályogból vagy vertfalból épült házakra kölcsön nem adható, mert a kölcsön lejáratának hosszú ideje (tíz esztendő) alatt az ilyen épületek összeomolhatnak és akkor a kölcsön adott összegre nem volna fedezet. Mivel azonban különösen a külvárosokban több vályogból és vertfalból épült ház van, amelyek feltételül javításra szorulnak, így határoztak, hogy az ilyen épületek telekértékének harmadrésze adja meg az árvaszék a kívánt kölcsönt. A téglából épült házak becslésénél egy a ház, mint a telek értékét figyelembe veszi a kiküldött bizottság.

Valószínű, hogy az érdekeltek örömmel veszik igénybe az árvaszék által folyósított kölcsönöket. A forrás már megvan, ahonnan négy mérsékelt kamattal kapnának pénzt a háztulajdonosok, a mellyel renováltatják házaikat. —

Csak az a kérdés, hogy a nagy adóterhek után marad-e még a házaknak akkora hozadékuk, hogy kiteljék belőlük annyi amennyit a mérsékelt áru kölcsön kamatainak törlesztése igényel.

A kölcsönök iránti kérvényeket a városi árvaszékhez kell benyújtani és a bizottság becslése után a megfelelő kölcsönösszeget azonnal folyósítja az árvaszék.

Az új szultán.

(Bejelentették a trónralépést a hatalmaknak.)

London. **Abdul Medsid** elfogadta a kalifal méltóságot, amelyet az angol nemzetgyűlés ajánlott fel neki.

Róma. Konstantinápolyból jelentik, hogy tegnap nagy ünnepélyességgel iktatták be **Abdul Medsidet**, az új kalifát. A Havasügynökség párisi jelentése szerint **Rifaat** pasa ma Törökország nevében hivatalosan tudatta a szövetséges főmegbízottakkal, valamint a többi kormány képviselőivel, hogy a volt szultán kalifal méltósága megszünt és új kalifának **Abdul Medsidet** választották meg.

Lakbér-ügy a politikában.

(Az angol munkáspárt sikerének okai.)

London. A munkáspártnak főleg **Glasgowban** és környékén elért meglepő választási sikerei élénken foglalkoztatják az angol közvéleményt. A sikernek két okát adják, egyrészt a munkanélküliek nagy számát, akik természetesen a munkáspártra szavaztak, másrészt a felsőháznak egy lakbérlettel kapcsolatban hozott döntését, amely abban áll, hogy a felsőház egy peres ügyben elvi döntést hozott, hogy a lakbért csak akkor szabad felemelni, ha a bérlőnek előbb felmondtak. A döntés alapján a lakók ezrei visszakövetelik a megfizetett magasabb lakbért, ami legtöbb esetben a háztulajdonos tönkretételét jelenti. **Glasgowban**, magában másfélmillió font sterlinget tesz ki a visszakövetelhető összeg. Legfeljebb **Churchill** bukása munkáspárti jelöltekkel szemben. **Churchill** az eredmény kihirdetésekor állítólag könnyekre fakadt. **Clynes** munkásvezér a munkáspárt külpolitikájáról ezeket mondotta:

— A munkások vezetőemberei visszakérültek a parlamentbe, ami az idők jele. Most kiléptek elszigeteltségükből, amelyre a háborús körülmények kényszerítették őket. Világosan bizonyítja azt a körülményt, hogy az ország most belátja annak szükségességét, hogy a békeszerződéseket az ellenfelekkel egyetértésben át kell revidálni. A kiváló munkásvezéreknek a parlamentben való jelenléte véget kell, hogy vessen a koalíció gyűlölködő, háborús politikájának.

— A görög királyi család tagjai **Konstantinnál**, **Bucurest**i, **Károly** román trónörökös neje, **Helena** görög hercegnő és nővére, **Irene** hercegnő **Olaszországba** utaznak, ahol találkozni fognak atyjukkal, **Konstantin** volt görög királlyal. (Rador.)

Odaliszok.

Kellemetlen. Mindegy, hogy hányadik Mehemed volt, de kellemetlen, mikor egy ilyen szultánnak el kell menekülni és ott marad a háremben kétszáz darab odaliszok. Egy-két-háromat még csak el lehetett volna vinni, de kétszázat! Ami sok, az sok. És egyáltalán, én már régóta csodálom ezt a nemtudomhanyadik Mehemedet, hogy ezzel a kétszázalal így ki tud lönni, hogy nem veszett össze velük, vagy az odaliszok nem veszték össze: rajta. Mehemed kapós fiu lehetett a kétszáz nő között, nekünk, európaiaknak, még egy is sok néha. Azonkívül volt egy pár törvényes felesége is a szultánnak, minimum három, illetve három, ott is igénybe volt véve. Szultánoroghatott ez a Mehemed reggelenként, úgy megszüntethetők ezek a szultánok. A legszebb az egészben, hogy az otthagytott feleségek és odaliszok most felesküdték az angorai kormányra. Utótt az angorájuk. Az amugy is rohamosan szaporodó angorai macskák kétszázalal többet lettek, hála Kemal pasának. Kemal történet velük. Emel az a Kemal egy ügyes pasa. Pasának is beillik.

Hát amikor a szultán így eloda liszkolt, meghagyta Harrington angol tábornoknak, hogy vigyázzon a nőkre. Momentán nincs nála anynyi elsőosztályú hülke, amiben magával vihetné őket. Aztán elutazott. Csak most derült ki, hogy minden pénzt elvitt az öreg, egész szegény nők maradtak vissza. Direkt ki lettek fosztva. Kifosztodaliszok lettek. Egy két-napig nem tudták, mit csináljanak. Ide is szerettek volna csatlakozni, oda is. (Ide-odaliszok.) Aztán jött Harrington és Argóra. És az eskü. A vége jó, minden jó. A szultán nevet a markába, az odaliszok angol fontért felöltözik tarkába, s az antáni van a sarkába. Nem is olyan kellemetlen. (f. t.)

Mezi.

* Borzalmasan megrázó az a hatalmas lelkivivódás, amely az Uránia filmszenzációjának főhősét, Graffenreuth lovagot marcangolja, aki gyermeke iránti rajongó szeretetében, megelvakult dühében a verpadra juttatja ártatlan feleségét. Ezt a nagyszabású filmdrámát — melynek Boldog és kesergő szerelem a címe — csütörtökön utoljára mutatja be az Uránia.

* Nautilus, a titkok hajója bukkan fel csütörtökön az Apolló színház vásznán. A tengerek rejtelmese méhe a ma embere előtt is fektárult, s a Nautilus csodás utódai ma már keresztül-kasul bolyongják a tenger-mélyek fantasztikus birodalmát. És az uttörő előd — Verne Gyula fantáziájában — megmutatta a célt, az irányt: Nemo kapitány, a tengerek rejtelmese hőse csodahajóján végigvisz bennünket a titkok, a felderítetlen csodák országában, élénk varázsolja a tengeralatti szigeteket, huszezer mérföldet bolyong a tengerek mélyén, jót tesz a szűkölködőkön, de engesztelhetetlen bosszuvágygal üldözi életének megrontóját, aki a tenger-méhek örök bolyongójává tette Nemo kapitányt. A Verne Gyula fantasztikus regénye után készült hétfelvonásos filmszenzációt csütörtökön mutatja be az Apolló.

* A zalameai bíró százados legendáját mutatja be pénteken az Uránia.

Olaszország nem szolgálja az antantnak

(Mussolini erélyes nyilatkozata. — A békekonferencia feladatai.)

Róma. Svájc felé utján Mussolini minden állomáson lelkesen ünnepezték. — Milanóban hosszabb ideig vesztegelt vonata s ott a miniszterelnök fogadta a hírlapírókat. Azt mondta, hogy először tisztázni kívánja Lausanneban, vajjon a szövetségesek az antant szolgájának vagy egyenjogú félnek tekintik-e Olaszországot. Az utolsó megállapodások, a melyek Poincaré és lord Curzon között Romano Avezano jelenlétében Párisban létrejöttek, őt nem kötik és Olaszországot nem kötelezik. Az angol programból egyes pontokat elfogadhatónak tart, másokat tárgyalásokra alkalmasoknak. Ellentétben a szövetségesekkel, Mussoiminek az a véleménye, hogy Oroszországot nem szabad mellőzni és a moszkvai Kormány kívánsága szerint az orosz békelegációt a lausannei konferencia egész terjedelmére be kell vonni a tárgyalásokba.

A génuai konferencia után, a mikor tudvalevőleg az olasz király Csicserint meghívta az olasz hadihajó fedélzetére és fogadta őt nevetséges képmutatás, ha azért

nem engedik az oroszokat a konferenciára, mert ennek olyan színe-zete volna, hogy a nagyhatalmak elismerik a moszkvai szovjetkormányt. Ami Bulgáriát illeti, — mondotta Mussolini — Olaszország támogatni fogja a bolgárok azt az igényét, hogy kijuthassanak az Aegél tengerhez, de előbb tudnia kell, hogy mit ad érte Bulgária.

Ebben az összefüggésben nagy jelentősége van annak, hogy Warrowszki, a moszkvai szovjetkormány római képviselője, bárha nem hivatalos minőségben, Lausanneba utazott. Megelőzőleg úgy nyilatkozott a hírlapírók előtt, hogy Angora követelni fogja Oroszország részvételét a békekonferencián s majdnem mindenben egyetért Moszkva igényeivel. Oroszországnak szintén nagy érdekei fűződnek a Dardanellákhoz, Törökország után Oroszországot érinti leginkább ez a probléma és az orosz igényeket a török békelegáció a legerélyesebben fogja képviselni. Amit a három főszövetséges Párisban Kis-ázsiaira vonatkozólag egymásközött megállapított, az nem kötelezheti Törökországot és Angora azt semmi szín alatt sem ismeri el.

osony természetű Sándor Ferenc (Kélet-iroda.)

A Maros demokrata folyó, szívesen veszi hátára mindazokat, a kik szeretik, rajonganak érte és benne találják meg élvezetüket. Kedves neki, ha szöke ruháját üvegházban ápoló érzékeny természetű hideg és nemes virágok fedik, de szívesebben veszi, ha a természet sokszínű vadvirágai díszítik. Demokratizálni kell a sportot! Mindenki sportolhasson, ha kedve van hozzá. Jó magam 15 éve csüggedés nélkül propagálom a szabad-evezést és nem minden eredmény nélkül. Jóllehet, hogy tanítványaim evezésében nincs elég a „Panonia” stílusából. Nem baj! A fő a domboru mellkas, az acélos izomzat és a „vadakhoz” illő sötét bőrszín, akkor aztán az sem baj, ha az evező nem pont 90 fokban lesz mártva a vízbe.

No igen, az is az egyik főbaj, hogy mindig a „Neptun” körül latbaltankodnak a vadak. Sajnos, az ő csolnakjuk 100 kg. körül van, tehát messzire nem mehetnek kikötő-helyeiktől, az pedig — hála Herling és Vass mérnök uraknak — a Neptun. Remélem, hogy jövőre egy újabb Neptun sem lesz elég, mert eddig 34 darab új „vad csolnak” építését jelezték nálam. Már előre ujjong sportszivem, hogy látni fogom a vadak nyüzsgő hadát. Addig is üdvözlöt minden vadnak. Neuländer Endre.

— A francia nők nem kapnak választói jogot. Páris. A szenátus 156 szavazattal 134 ellenében elvetette a nők választójogáról szóló törvényjavaslatot.

Sport.

„Vad”, vagy szabadevezős?

Igen tisztelt szerkesztő ur! Engedje meg, hogy a most dúló vad és félvad-evezősök közötti párt-harcba egy-két „stílusos” evezőcsapással én is beleszóljak. Mi az, hogy vad evezős? Már a megnevezés is határozott ellenszenvről tanuskodik, mert ha valaki a festelket nemesítő evezős-sportért rajong és azt kultiválni óhajtja, de az aradi evezős egyesületekbe valami okból be nem juthat, kénytelen mint szabad evezős e nemes sportnak hódolni. Tehát szabad evezős és nem vad, mint ahogy azt a sportok egyik aradi „főpapja” nevezni szereti. Igazi evezős-sport csak ott lehet, ahol mindenki, akinek ahhoz kedve és hajlama van, könnyen hozzá férhet. Persze a „főpap” kissé féltékeny is a szerinte megközelíthetetlennek gondolt levezős-sportra.

Ja a világ kereke előre forog! Emlékszem, ezelőtt 25 évvel egy aradi kerékpározó arisztokrata, amikor meglátta az első biciklis inasgyereket, kedvenc kerékpárját dühösen eladta a zsidónak. A biciklis arisztokrata érzése tölthet te el a főpapot és társait akkor, amikor kb. 20 év előtt Stoll Emil és társai a teljesen regatta mintára épített bádgcsoznakajkon a Maroson megjelentek és a Maros szöke vize kedvesen himbálta az első „vad”-négyest, amelybe oly „legénykék” ültek, mint Stoll Emil 100 kg., Stoll Rudolf 95 kg., Thémes Rudolf 85 kg., Stampa Béla 85 kg. és a kormányon az ala-

Hogy áll a leu?

November 22-én fizettek 100 lelért:

Párisban 8.95 frankot
Zürichben 3.45 frankot
Budapestben 1650 koronát
Newyorkban 65 1/2 centet
Berlinben 3900 márkát
Brüsszelben 9.30 frankot
Bécsben 46300 koronát

A prefektus a megyében

(Meghallgatja a nép panaszait.)

Georgescu János vezérfelügyelő. Aradváros és vármegye delegált prefektusa Aradvármegye községeit sorban felkeresi, hogy a helyi viszonyokat megismerje és mindenütt elbeszélget a néppel, hogy a lakosság kívánságairól, panaszairól közvetlen tudomást szerezzen. Tegnap automobilon, felesége, Dascieviciu tábornok, Meculescu Sándor főügyész és Sandru S. Oktavián prefektusi titkár kíséretében Borosjenő, Bokszege és Gurba községeket kereste fel a prefektus. Mindenütt elbeszélgetett a lakossággal és ezton szerzett megfigyeléseit és tapasztalatait feljegyezte. Különösen a földreform-ügyében érdeklődött a vezérfelügyelő, mert a járási földosztó bizottságnak a földosztás után még 4000 katasztrális hold felosztatlan földje maradt, bár az igényjogosultak legkevesebb 4 katasztrális hold földet kaptak. A fennmaradt 4000 hold földet most pótlólag azok között osztják majd föl, akiknek elegendő gazdasági eszközeik vannak nagyobb területű földterület megművelésére.

A német kormány szocialisták nélkül.

(Cuno kabinetjének tagjai.)

Csütörtökön délelőtt mutatkozik be a német birodalom újonnan kinevezett kancellárja a német birodalmi gyűlésen. Cuno titkos tanácsos, az új kancellár, a kormányból a négy szocialista minisztert kirekeszti, mert a párt úgy határozott, hogy abban a kormányban, ahol német nemzeti párti miniszterek is vannak, nem képviselteti magát.

Berlin. A Wolff távirati ügynökség jelenti, hogy a birodalmi elnök Cuno titkos tanácsost nevezte ki birodalmi kancellárrá. Cuno kormányának miniszteri listája a következő: Heinac igazságügyminiszter, Becker-Hessen gazdaságügyi, Braun munkaügyi, Müller közlekedés és földművelésügyi, Hermes pénzügyi, Albert volt államtitkár kincstári, Gessler véderőügyi, Gröner forgalmügyi, Stingl a postaügyi minisztérium müncheni osztályának eddigi államtitkára postaügyi miniszter. Az első három miniszter tagja a birodalmi gyűlésnek. A belügyminiszter és a külügyminiszter kinevezése tárgyalás alatt van.

A kancellár programbeszédét nagy érdeklődés előzi meg minden német pártban. Megbízása Németországra nézve ma éppen olyan történelmi jelentőségű, mint annak idején Wirth kinevezése volt.

HIREK.

Az elmebeteg merénylete.

(Szerencsétlenül járt tébolydát orvos).

Megrendítő szerencsétlenség történt a budapesti Lipótmezei-tébolydában. Egy elmebeteg merényletet követett el kezelőorvosa ellen, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Az esetről budapesti tudósítónk a következőket táviratozta: Dr. Kluge Endre, a Lipótmezei tébolyda orvosa ellen egyik betege merényletet követett el. Amikor az orvos tegnap a szokásos vizitet végezte, az elmebeteg neki ugrott és egy késsel 13 centiméteres vágást ejtett az orvos arcán. A vágás a jobb szájszöglettől a nyakig húzódik. A merénylő beteget nagy nehezen lehetett megfékezni. Az orvost kétszer operálták meg, mert sebé elgennyesedett. Most már túl van a veszélyen. Megállapítást nyert, hogy a beteg kimenőt kapott és az egyik ápolóval sétára indult. A kést a városban szerezte az ápoló tudtával. A gondatlan ápoló ellen megindították az eljárást és felfüggesztették állásától. A dühöngő beteget magánzárkába helyezték.

— A belügyminiszter Aradon. Az aradmegyei prefektúrához ma távirati értesítés érkezett, hogy Vaitoianu belügyminiszter holnap Aradra érkezik. A belügyminiszter a bucuresti gyorsvonattal jön és holnap, csütörtökön reggel 7 óra 25 perckor lesz Aradon. A pályaudvaron Georgescu János vezérfelügyelő, delegált prefektus, Robu János dr. főpolgármester, Gritta Ovidiu rendőrprefektus és a többi hatóságok fejei fogadják a belügyminisztert.

— A Vitéz Mihály-rend lovagjai. Bucuresti. A Mihai Viteazul-rend lovagjainak tiszteletére a király Ófelsége tegnap ebédet adott. Feltűnt, hogy az évente szokásos és rendkívül ünnepélyes királyi ebéden Averescu tábornok nem jelent meg, viszont Michalake civilben volt jelen. A király pohárköszöntőt mondott, amelyben többek között kiemelte a rend lovagjai tiszteletére rendezett évenkénti ünnepség jelentőségét, különösen ma, amikor a volt bajtársak közötti szolidaritást olyan sok oldalról megingatni igyekeznek. A rend lovagjai nevében Parson tábornok válaszolt a király szavaira. (Rador.)

— A román—lengyel egyezmény. Bucuresti. A Monitorul Oficial mai száma közli az 1921. június 1-én Bucurestiben megkötött román—lengyel egyezmény szentesített teljes szövegét. (Rador.)

— Átszervezett miniszterium. Bucuresti. Marsescu munkaügyi miniszter már elkészült a munkaügyi miniszterium újjászervezési munkálatával, amely szerint a miniszterium egészségügyi, népjóléti és munkaügyi miniszterium nevet kap s részsortjai között lesz még a hadisegély és Vörös kereszt ügyosztály is. (Rador.)

— Apponyi eladta Eberhardot. Pozsony. Gróf Apponyi Albert eberhardi birtokát a szlovák amerikai ligának 6 millió szokoléft eladta. A birtok 3000 katasztrális hold területű, amelyből 234 holdat az ottani földhivatal már régebben lefoglalt. A birtokra amerikai visszavándorlókat fognak telepíteni. A birtokkal együtt eladja Apponyi a 48 szobás eberhardi kastélyt is, amelyet 27 holdas angolpark vesz körül.

Új ajánlat az aradi bankoknak.

— A budapesti pénzüintézetek kedvezőbb feltétele a követelések visszafizetésére. —

Az erdélyiek magyarországi követelésének visszafizetéséről már több ízben foglalkozott az Aradi Közlöny. Ma ismét újabb fordulatról számolhatunk be. Tudvalevő ugyanis, hogy az aradi tárgyalásokról visszatért budapesti megbízottak értekezletet hívtak össze, amelyen a magyar pénzüintézetek nem voltak hajlandók a követelések származtatását, illetőleg a Károlyi forradalom kitörésének dátumánál későbbi kelt követeléseket 2:1 arányban visszafizetni. Bár az erről szóló értesítés csak magán uton jött Aradra, a „Tébe” még ma sem értesítette az aradi pénzüintézeteket erről a döntésről, egyes aradi pénzüintézetek levelet kaptak a velük összeköttetésben álló budapesti pénzüintézetektől, amelyek tartalma igazolja a „Tébe” értekezletének döntéséről szóló híradásunkat. Emellett az az érdekes tartalma van a budapesti pénzüintézetek leveleinek, hogy a „Tébe” értekezlet döntésére való hívátkozással

Kedvezőbb feltételek mellett hajlandók meg egyezni az aradi bankokkal

a követelések visszafizetése tárgyában. Nem meglepő a budapesti bankoknak ez az újabb akciója, sőt egyenes eredménye annak az értekezletnek, amelyen oly merev álláspontot foglaltak el az erdélyi intézetekkel szemben. 1918. október 31-ig hajlandók

— Letartóztatott miniszter. Peking. A kínai pénzügyminisztert letartóztatták.

— Akik tartózkodási engedélyért folyamodtak. Az aradi államrendőrség felhívja az alábbi tartózkodási engedélyért folyamodókat, hogy a fellebbezési tárgyaláson jelenjenek meg szombaton, november 25-én reggel 9 órakor Andreiescu N. rendőrigazgató szobájában: Izrael Simon, Adam Lajos, Schwarz Sándor, Benedek Árpád, Fischer Oszkár, Kereszturi Vince, Barics István, Kényi Mátvás, Zápodai Jakab, Vartenburg Capel, Hórián György, Goldfinger János, Berecz Miklós, Fenyves Májer, Nagró Miklós, Schwarz Jenő, Vida Sándor, Lévai Grün Gyula, Daici Dragertin, Halász István, Reisz Herman, Juszka Julianna, Klein Géza, Fried Májer, Horváth Benedek, Kőműves Mihály, Tóth Sándorné, Jakab János, Albrecht Magdolna, Postzellen András, Marton Anna, Juhász Mária, Atlasz Lajos, Steuheritz Jakab, Molnár Ágnes, Fridenstein Farkas, Stern Adolf, Nagy Bálint, Klein Ignácz, Wrubel Franciska, Antalfi Árpád, Orosz Miklós, Dezső Erzsébet, Gazdag György, Kutasi Zsuzsanna, Nebber Károly, Dani Antal, Vuntsék Katalin, Buras Etelka, Schee Albert, Gerbner Miksa, Veres Julianna, és Hosopcsik Ferenc. A felhívottak hozzák magukkal mindazon iratokat, amelyek igazolják Aradon való tartózkodásuk szükségességét.

— D. Moudjalled fogműterme (Reg. Ferdinand 17.) foghúzás, fogtömés, műfogak készítése.

— Betiltott lap. Budapest. A belügyminiszter a Miskolcon megjelenő Reggeli Hírlap-ot betiltotta.

csak 2:1 arányban visszafizetéseket teljesíteni, ez volt a budapesti bankértekezlet végső határozata és hogy ennek ellenére mégis hajlandók kedvezőbb feltételek mellett újabb tárgyalásokba bocsátkozni, az onnan magyarítható meg, hogy egyes erdélyi intézeteknek 1918. október 31. után már csak kisebb összegű követeléseik keletkeztek a budapesti bankoknál.

Ezeket a kisebb követeléseket kifizetnék 2:1 arányban, de a nagyobb összegeket nem.

Ha az erdélyi pénzüintézetek elfogadnák a budapesti bankok ajánlatát, akkor az történik, hogy az erdélyiek egy részét kielégítenek, úgy, hogy csak azokkal az intézetekkel maradnak függő viszonyban, amelyeknek nagyobb összegű követeléseik vannak Budapesten. A terv tehát nyilvánvaló, az egyenként kötött megállapodások alapján

az időközben tárgyalásokba nem bocsátkozott pénzüintézetekre rá akarják oktrojálni az október 31-es dátumot.

A most megalakulás előtt álló bankszindikátus bizonyosan érvényt tud majd szerezni az erdélyi érdekeknek és gondoskodni fog arról, hogy a Magyarországon holt tőkeként heverő követeléseket minél előbb és a legjobb feltételek mellett fizessék vissza a budapesti pénzüintézetek.

— Újból megjelenik a Prágai Magyar Hírlap. A „Prágai Magyar Hírlap”, Szlovenszko egyik legelterjedtebb és legerősebb sajtóorgánuma, nemrégiben a lapot előállító személyzet sztrájkja miatt hosszú ideig nem jelent meg. Már tendenciózus hírek is keringtek, amelyek arról szóltak, hogy az újság megszünt. Most minden ilyen hírt megcáfol a Prágai Magyar Hírlap november 18-án megjelent 119-ik száma, amelyben értesítik a közönséget, hogy a lap továbbra is megjelenik, még pedig az eddiginél nagyobb terjedelemben.

— Az aradi anya- és gyermekvédő Szövetség folyó hó 28-án délután 6 órakor központi irodájában Str. Cheorghie Popa (Ferdinand-u.) 3. szám alatt tartja évi rendes közgyűlését. Tagok megjelenését tisztelettel kéri az Elnökség.

— Felvétel az „Izr. Szeretetház”-ba. Felhívjuk mindazokat, akik a chewra kadisa által létesített „Szeretetház”-ba való felvételüket óhajtják, hogy eziránti írásbeli kérelmüket f. hó 26-ig bezárólag az egyesület irodájában (zsidótemplom-épület) nyújtsák be. A felvétel módjait az irodában tudhatók meg. Pichler Sándor, a „Szeretetház” elöljárója.

— Az Aradi Orth. Izr. Jótékony Nőegylet műsoros tea-estélye iránt, mely nov. 26-án este 8 órakor tartatik meg, óriási érdeklődés nyilvánul meg. A nagyszerűen összeállított műsorból különösen kiemelendő: Kálmán Sári melodramája, Róna, Galetta és Huszár énekszámai, külön számmal szerepelnek még Jávor, Csányi, dr. Ungár, Schwarzbberger Lili, Zinner Boriska, Hercz Mariska, Haasz Ilonka, Kuri Klárka s még

több aradi ur. Szünet közben dusan felszerelt büffé áll a t. közönség rendelkezésére.

— Működési engedély aradi fogtechnikusoknak. Dr. Cucu Vazul városi főorvos ma a közegészségügyi főfelügyelő rendeletére a következő aradi vizsgázott fogtechnikusoknak adott működési engedélyt: Moudjalled Chaim, Friedrich Zoltán, Kenderessy József és Körtélyesi Ernő. A főorvos meglátogatta a fogászok műtermeit és miután azok minden tekintetben megfeleltek a követelményeknek, ezenkívül a fogtechnikusok okmányai is rendben voltak, véglegesen megadta a működési engedélyt.

— Egy aradi asszony tragédiája. Ma délelőtt teleionon hívták a mentőket a Piata Plevnei (Árpád-tér) 2. szám alá. A mentők egy szerencsétlen elmebeteg asszonyt, Kazán Lázárnét szállították a közkörház elmebeteg osztályára. Kazán Lázárnén hirtelen tört ki az örület. Tegnap Lipovára ment, ahonnan ma jött vissza. Az utat gyalog tette meg. Visszaérkezése után gyanúsán kezdett viselkedni. Királynőnek mondta magát és kijelentette, hogy halála után foglalja el a trónt. Majd később dühöngeni kezdett és kénytelenek voltak a mentők elszállítani.

— A hivatalosolga gyilkosa című hírünkbe sajtóhiba révén csuszolt be Borkis János neve. A meggyilkolt hivatalosolgát Borkis Istvánnak hívják.

— Mit engedett meg Sréter miniszter Landauéknak? Budapest. A Landau-pör mai tárgyalásán Berczy százados azt vallotta, hogy Sréter akkori honvédelmi miniszter felháborodva hallotta a kelenföldi laktanyában történeteket. Ekkor a miniszter megparancsolta neki, hogy menjen ki a laktanyába és rendelkezék, hogy Landauéknak minden kényelem megadható; így saját étkezés és ágy, sőt ha jól esik, Landauék még cigányt is hozhatnak. A miniszter utasította őt, mondja meg Landauéknak, hogy pénzt senkinek se adjanak, mert úgy látja, hogy közönséges zsarolásról van szó. Amikor ő Landauékat a bántalmazások felől kérdezte, azok tagadólag válaszoltak, de amikor tanuk nélkül ismét beszélt velük, Landau Adolf sirva panaszkodott neki és felhuzta az ingét, hogy megmutassa összevert testét. Másnap a honvédelmi miniszterhez kihallgatásra rendelték Pellő őrnagyot, Danszky főhadnagyot és Sinos Kamillót.

— M. Barabás Márton képkiallítása nyitva d. e. 10—1, d. u. 3—7. A kiállítás pénteken, 24-én zárul.

— Fogságban marad az álorvos. Megírta az Aradi Közlöny, hogy Izsák Jenő tisztviselőt, aki hamis orvosi diplomával Aradon orvosi praxist folytatott, hétfőn a vizsgálóbíróóság letartóztatásba helyezte. A letartóztatás ellen Izsák felfolyomással élt a vádtanácshoz. A vádtanács ma hozott határozatot Izsák felfolyomása tárgyában és határozatával megerősítette a vizsgálóbíró letartóztató végzését.

— Helyreigazítás. Lapunk keddi számában egy esküvői hírbe sajnálatos sajtóhiba csuszolt. A helyes értelmezés az, hogy érdekes házasságkötés történt a közeli Pankotán. Ezenkívül kimaradt ugyancsak technikai hiba miatt, hogy a házasságkötésnél Palcu Lázár és dr. Weisz Miklós voltak a tanúk.

— Pánik a menekült szultán háremében. Milano. A Corriere della Sera értesülése szerint a szultán menekülésének hírére a háremben óriási pánik tört ki, mert a szultán minden pénzét magával vitte és feleségei a legnagyobb nyomorban maradtak. Legitim feleségei közül hárman hűséget fogadtak az angorai kormány-nak, amelytől anyagi segítséget kértek. Az elmenekült szultánnak összesen kétszáz odaliskje volt. A török fővárosból elmenekült szultán ma megérkezett Malta szigetére. Marokkó szultánja azonnal követet küldött Malta szigetére és meghívta Marokkóba a trónjavesztett kalifát.

Az öngyilkos alkonzul.

(Kártyaveszteség vagy pillanatnyi elmezavar.)

Nagy feltűnést keltett Bucarestben Papp Béla magyar követségi alkonzul öngyilkossága. A bucaresti lapok hosszasan foglalkoznak a magyar diplomata öngyilkosságával. Egyik lap szerint Papp Bélát 500 ezer leles kártyaveszteség kergette a hálálba. Viszont a magyar követséghez közelálló körök azt állítják, hogy az alkonzul pillanatnyi elmezavarában lett öngyilkos. Az öngyilkosság napján az egyik tisztviselő a reggeli órákban benyitott az alkonzul szobájába és megdöbbenve látta a vérző Papp Bélát. Az íróasztal lábánál pedig egy revolver feküdt. A tisztviselő azonnal orvost hívott, aki azonban már csak a beállott halált konstataulta. A golyó a jobbhalántékán hatolt a fejébe. Halála általános részvétet keltett. A feltűnést keltő öngyilkosságról még a következőket jelentik Bucarestből:

Papp Béla deési születésű román eredetű ember volt. Mintegy 15 éve van Bucarestben. A háboru előtt osztrák-magyar alkonzul volt. A háboru után a diplomáciai viszonyok újból való felvétele után a bucaresti követség, mint magyar állampolgárt a maga részére kérte Papp Bélát és Konzul minőségben alkalmazta a követségnél. Házas, jómodu ember volt.

Szombat délután 4 óra körül a hivatalába lépő tisztviselő fejével a hivatal asztalára hajolva találta Papp Bélát és észrevette, hogy a közelében levő üvegen vércseppek vannak. A hivatalnok rémülten jelentést tett báró Zichy-Rubió követnek, a követség orvosa azonban már csak a beállott halált állapíthatta, melyet egy kiskaliberű revolvergolyó okozott. A golyó a jobb arcon át az agyba hatolt. A kis kaliberű fegyver semmi zajt sem csapott.

Feleségét nyomban előhívták. A szerencsétlen asszony sírva borult ura holttestére. A követségről ezután a Carmen Sylva-utcában levő lakására vitték.

A vizsgálatot maga a követ vezette. A magyar követségen nem tudnak felvilágosítást adni a pontos hivatalnok és sok jóbaráttól birt alkonzul öngyilkosságáról. Érdeklődve a bucaresti magyar körökben a *Dimineata* azt írja, hogy azt rebesgetik, hogy Papp Béla szenvedélyes kártyás volt, aki több kártyaklubban fordult meg, ahol az utóbbi időben több ízben jelentékeny összegeket veszített.

Nagy lopás a Fehér-keresztben.

(Eltűnt ezüst evőeszközök. — Női ing az abroszból.)

Nagyszabású, sorozatos lopásoknak jöttek nyomára ma délelőtt a Fehér-kereszt vendéglőben. A lopások gyanúja a múlt héten merült fel, amikor a pincében a homokban elásva huszonhat pár ezüst evőeszközt talált a vendéglő egyik alkalmazottja. A vendéglő tulajdonosa valószínűnek tartotta, hogy a tettes már előzőleg is tüntetett el értékeket az étteremből és elrendelte a leltározást. Ma délelőtt fejezték be az értékek összesítését. Kiderült, hogy közel 100 ezer lel értékű holmi tűnt el a legutóbbi leltározás óta, amely egy évvel ezelőtt történt. Nagymennyi segül abrosz, ezüst evőeszköz, tányér és egyéb értékes holmi tűnt el egy év alatt. A tulajdonos megtette a feljelentést a rendőrségen, ahol azonnal megindult a nyomozás.

Irodalom, művészet

Aradi művésznő sikere.

(Benedek Margit budapesti szavaló-estéje).

Egy Aradról elszármazott művésznő budapesti sikereiről számol be a táviró. Benedek Árpád, volt aradi lapszerkesztő, az *Aradi Közlöny* budapesti tudósítójának leánya, Benedek Margit, a Belvárosi Színház tagja november hó 15-én Baló Elemérrel, a Belvárosi Színház kiváló tagjával együtt szavalóestélyt rendezett a Vigadó kistermében. Benedek Margitnak hatalmas sikere volt. A budapesti kritikuskok a legőszintébb elismeréssel hangják inak a művésznőről. Alább közöljük néhány budapesti lap kritikáját: A *Pesti Hírlap* írja: „A Vigadó kistermében lelkes közönség előtt a Belvárosi Színház két tagja: Benedek Margit és Baló Elemér szerdán este tartották meg szavaló estélyüket. Benedek Margit és Baló nagy a külföldi, mint a magyar irodalom jeleseit szólaltatták meg a pódiumon és tüzzeltelt, megértő szavataikkal mindkettőn szép sikert arattak.”

A *Világ* szerint nagyszámú közönség sok hálás tapsa köszönte a művészi műsort. — Az *Ujság* megállapítja, hogy Benedek Margit „széles érzelmi skáláján, teljesen meghódította a közönséget.” A *Pesti Napló* így ír: „A fiatal színesnemzedék két nagytehetségű tagja szavalóestélyt rendezett a Vigadóban. Arany, Petőfi, Ady, Heitai, Kiss József, valamint modern külföldi költők verseit szavalták: Benedek Margit és Baló Elemér. Benedek Margit széles skálájú, sokszínű művészettel férközött a versek lelkéhez és pompás tolmácsoló készséggel tudta a költemények szépségét kifejezésre juttatni.” A *Nemzeti Ujság* kritikusa ezeket írja: „Benedek Margit művészetének finom egyszerűsége, versmondásának gazdag árnyalásu muzsikája mély hatással volt hallgatóságára.”

A városi színház heti műsora. Csütörtökön: Hollandi menyecske. A. bérlet. Péntek: Hamburgi menyasszony. B. bérlet. Szombat: Drótos tót. C. bérlet, 7 és fél órai kezdéssel. 10 és fél órai kezdéssel: Nics valami elvámolni valója? Vasárnap délután: Aranyvirág. Este: Drótos tót. A bérlet, 7 és fél órai kezdéssel.

Csütörtök este a múlt szezon leg sikerültebb operettje: A Hollandi menyecske kerül színre. Az operett teljesen új szereposztásban kerül

színre, a táncos szubrett szerepet Balogh Böske játssza.

Magyaros alakjaival nagy sikert ért el Aradon a Hamburgi menyasszony, melynek nagyszerű muzsikája az utóbbi idők operettjeinek tenéjét jóval felülmulja. Az operett vezetőszerepeit Galetta Ferenc, Horváth Mici és Balogh Böske játsszák.

A Drótos tót kerül színre hosszu idő után szombat este az aradi városi színházban. A repriz elé várakozással tekint a közönség. Jegyek elővételben a színház pénztáránál válthatók.

Szombat éjszaka pikáns előadás lesz a városi színházban: Nincs-e valami elvámolni valója? ötletes francia vígjáték kerül színre. Jegyek elővételben már kaphatók.

Nagy Géza modern fényképész az Aradi Polgári Takarékpénztár épületében lévő műtermében személyesen eszközöl felvételeket.

„Fekete macska” címmel indul Aradon december elején egy modern, illusztrált művészeti és irodalmi hetilap. A lap maga mögé tömöríti Arad írói, művészi és újságírói gárdájának legkitűnőbb képviselőit. Szatirikus, erotikus és franciás ötletességű újság lesz ez, merőben felülemelkedve a hetilapok szokásos agresszív és tulzó modorán, tisztán új művészi utakat keresve. Munkatársai Nagy Dániel, Czifra Géza, dr. Mezey Zsigmond, Fáskesti Tibor és Major Béla lesznek, felelős szerkesztője Darvas Lajos, adminisztratív-szerkesztője Kócsy Jenő. A művészi részt Balla Béla aradi festőművész vezeti, aki mögött művészi termelésük legjavát adják majd Rubletzky Géza, Benjámín Hermann, Lőránt-Lassner Sándor és mások. A „Fekete macska” főszerkesztője Fekete Tivadar aradi hírlapíró és a gárda, amely törekvéseiben támogatja, máris teljes sikert ígér. A „Fekete macska” kolozsvári szerkesztője Vojtitzky Kelemen Gyula. Külön figyelemreméltó lesz az a külső kiállítás, az a művészi és frapáns elegancia, ami a mai viszonyok között ritka áldozatot jelent.

N. Opre Geni hangversenye folyó hó 25-én, vagyis szombat este 8 és fél órakor a Kulturpalotában okvetlenül megtartatik. A már megváltott és előjegyzésben levő jegyek érvényben maradnak.

A szerkesztésért: KAROLY JOZSEF felel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak (nov. 22.) Dollár 158, márka 0.03, szokol 5.—, dinár 2.30, francia frank 11.50, magyar korona 6.065. Kifizetések: Budapest 15.25, Bécs 450, Berlin 0.026, Prága 5.04.

Bucuresti zárlat (nov. 22.) Márka 0.027—28, font sterling 700—705, francia frank 11—11.10, svájci frank 30.00—30.50, lira 7.05—7.10, dinár 2.40—2.50, dollár 155—157, Napoleon 560—565, osztrák korona 0.0025—26, magyar korona 0.063—635, szokol 4.90—95. Kifizetések: Páris 11.10, London 695, Newyork 157, Milano 7.28, Zürich 29.—, Prága 4.98, Bécs 0.002190, Berlin 0.0235, Budapest 0.0650.

Zürichi nyitás (nov. 22.) Berlin 0.0850, Newyork 534.50, London 24.04, Páris 38.25, Milano 24.80, Prága 17.—, Budapest 0.2275, Zágráb 2.15, Varsó 0.0350, Bécs 0.0073, osztrák bélyegzett korona 0.0075.

Zürichi zárlat (nov. 22.) Berlin 0.086250, Amszterdam 210.75, Newyork 534.75, London 24.07, Páris 38.70, Milano 24.80, Prága 17.—, Budapest 0.2275, Zágráb 2.05, Bucuresti 3.45, Varsó 0.0350, Bécs 0.0073, osztrák bélyegzett korona 0.0075.

Budapesti devizaközpont jegyzései (nov. 22.) Napoleon 8800, dinár 33.60—35.20, Zágráb 8.80—9.20, angol font 10.600—900, dollár 2350—2425, holland forint 928—943, márka 0.40—45, lei 15.50—16.50, lira 109—114, francia frank 163—174, szokol 75—79, lengyel márka 0.15.75—16.75, Bécs 0.0335—345, osztrák korona 0.0330—345, svájci frank 440—445.

— Közgazdasági hetilap Aradon. Arad város fejlett gazdasági élete régóta érzi egy. a mai kor színvonalán álló és modernül szerkesztett közgazdasági lap hiányát. Ezen a hiányon kívánnak segíteni Bolgár Lajos és dr. Falus Lajos, az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara titkárai, akik január elsejétől kezdve „Marosvidék” címmel, hetenkint megjelenő közgazdasági folyóiratot indítanak. A lap nem csupán a gazdasági élet eseményeinek regisztrálására fog szorítkozni, hanem utbaigazítója, támogatója akar lenni mindenkinek a különböző rendeletek és hatósági intézkedések szövevényében és a legfrissebb, az összes szakmákat érdeklő híreken kívül minden új rendelkezést, vámmódosítást, stb. tartalmazni fog. A lap előfizetési ára egész évre 240 lei s megrendelhető a lap-tulajdonosoknál: Bulv. General Dragalina (Apponyi-körút) 11., I. em.

— Huszmillió gyárégés. Budapest. Makón Dus Fülöp, Kertész Aladár és Schwarz Márton részvénytársaságának cirokraktára ki-gyulladt. A gépház a butorraktárral és a szárítóval együtt teljesen elpusztult. A kár: 20 millió.

Lópatkósarok, Horganylemezek, Horganyozott fedéllemezek, Fekete vas fedél és oszloplapok, Sodronyszeglek, Talpszeglek, Fényes bádógok

George RISZTÓ György

vaskereskedésében ARAD, Plata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14. 12477

Némó kapitány

20,000 mérföld a tenger alatt. Versé Gyula regénye után készült film-szenzáció. Némó kapitány a tengerek örök vándora. Bemutatója MA osztrétkön

az Apollo-ban.

Malomhenger rovátkolást és autogén forrasztást vállal:

Aradi Vasipari R.-T. vasöntő- és gépgyára Arad.

Kitünő tőkebefektetés.

Aradváros legnagyobb piacterén kitünő forgalmu, évtizedek óta fennálló vegyeskereskedés trafikjoggal és depo, korlátlan kiméréssel, betegség miatt eladó. Az üzlethez 3 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás tartozik. Csakis helybeli vevők jelentkezzenek, kik belvárosi cserelakást átadhatnak. **BETTELHEIM-ügynökség** Piata Imperial Traian (Attila-tér) 2. I. 5708

Ajánlunk fűstölésre alkalmas száraz fűrészport nagyobb mennyiségben 12476

CZEILER-gyár.

Tűzifa

kivánatra aprítva és házhoz szállítva Aradi Kereskedelmi és Aruforgalmi R.-T.-nál, Aradi Ipar- és Népbank helyisége. 12477

Telefon 8-80. Telefon 8-80.

Árverési hirdetmény

Schauer Gáspár hagyatékához tartozó Agris községben lévő

nagy ház és szőlő

árverésen eladatik november 25-én délelőtt 5702

Pancota községhezánál.

Jótorgalmu helyen levő, cipész-, mészáros- és hentesüzletek, vegyeskereskedések, korcmák és egyéb üzletek eladók. Bővebbet: **Wallinger-irodában, Str. Emlnesou (Deak Ferenc-utca) 10. 12477**

Próba babák a legdivatosabb formában és minden bőségben megérkeztek a „Szinházi Versenyházban” darabja állvánnyal együtt

Lei 300.— Vizonteladónak árkedvezmény. Ugyanott **JÁTÉKSABA-KLINIKA** is van, bármily törött babák ujjá alakíttatnak

SZINHÁZI VERSENYBAZAR, Piata Avram Iancou (Szabadság-tér) 22. 5704

Veszek régi hamis fogakat és egész fogsorokat **Kun ékszerész.**

Megnyilt a „**Banca Viticola a Romana** Sucursala” 12475 **minta borpincészele** Arad, Bulev. Regele For. inand 15. Exportpincészelei: Maderadon, Sírán, Covaşinţon, ahol elsőrendű aradhegy-aljai borok bármily mennyiségben kaphatók a legjutányosabb napi áron felelősegteljes kiszolgálás mellett.

Virág Kálmán építőmester ARAD, Bul. Carol I. 59. sz. tervezéseket, építkezéseket, átalakításokat és javításokat méltányos árak mellett vállalja. 5425

Ragyogó fehérre lesznek a fogai, ha **Földes-féle MARGIT-FOGPASZTAT** használ. Egy tubus ára 8 Lei. Kapható: **Dr. FÖLDES** gyógyszerárban.

ARADI KERESKEDŐK TAKARÉK ÉS HITELSZÖVETKEZETÉNEK BANK ÉS VALTÓÜZLETE

Sürgöny és **DEVISA BANK** röv. telefon cím 12778 Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 7. Legelőnyösebb átutalásokat eszközöl az összes külföldi piacokra. Folyószámla és takarékbetétek.

Belga és cseh gyártmányu **V A S** finom lemezek, fedő lemezek, kazánlemezek, horganyozott és horganylemez 12396

primán sortirozott abroncs, beton, sarok, gömb, pács, ráf, patkó és karlikavas

L NACHT aradi fióküzletében Központ: Bucuresti. Fiókok: Wien, Brasov, Cluj, Galaţi.

Fűrésztelepek szükségleteinek a fedezésére szállítunk azonnal raktárról:

- Gatterfűrészlapokat extra-prima tégelyacélból, minden darabért szavatolunk
- Körfűrészlapok
- Vonó fűrészek, extraprima
- Fűrészélesztő korongok „Szarvas-gár” (Hirschkäfer)
- „Naxos-Corund”
- Roszelők és csavarok
- „MINIMAX” tüzelő készülékek
- Bőr hajtószíjak
- Balata szíjak
- Eternit fedő lemezek
- Gépolajok, raff.
- Hengerolajok
- Tovoltaszir
- Tulaj. odronyokötő
- Gőszélepek
- Mérőeszközök
- Általók, (klupák), Számozó kalpácsok
- Sinszegek
- Manométerek
- Olajtisztító készülékek
- Csapágy-fémek és az összes többi műszaki szükségleti cikkek

Raktárjegyzékeink azonnal és költségmentesen 5107

E. SZ. G. E. Géposztálya Műszaki Nagykereskedés Sibiú (Nagyszobon) Só-utca 22. szám.

PYRAM a mai kor legtökéletesebb cipőkrémje! Figyelje meg tisztító hatását! Kérjen kifejezetten „PYRAM“-ot.

Utlevélre vizumot 55 Leiert legpontosabban leggyorsabban a KELET-hírlapiroda szerez, Str. Alexandri Salacz-u. 1

Csodaszép csillagó

Karácsonyfa-diszek

örösi választékban, rendkívül olcsó árban
tucatonként 15.- Lelettől kezdve)
szerezhető be, míg a készlet tart

MERCEDES-nél,

Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 6. szám.
Viszonteladónak nagy árkedvezmény.

Apró hirdetések.

Levelezés.

"DISCRET OTTHON" levele van Wallinger hirdetőjében. 12476

Házasság.

KÜLFÖLDÖN tartózkodott intelligens iparművész szolid leány ismeretségét keresi házasság céljából. Ajánlatokat "Discreció" jellegre a kiadóba. 5650

Alkalmazás.

AZSURT, magas hímzést, modérát, olcsón vállalk. Cím: Wallinger hirdetőjében. 12476

JÓL főző szakácsnő keresetik kéttágu családnak. Cím: Wallinger hirdetőjében. 12476

MINDENESNEK ajánlkozik főzéshez segédkező szolid nő kisebb családnak. Cím: Wallinger hirdetőjében. 12476

GYAKORNOKI állást keres szépírásu érettségizett fiatalember. Cím: Wallinger hirdetőjében. 12476

GYORS ÉS QÉPIRÁST nemetül perfectül tudó kisasszonyt keres nemzetközi nagyvállalat aradi fiókja, románul tudó előnyben. Cím Kelet hírlapiroda. 12586

FIATAL leányokat díjmentesen tanítok könnyű kézimunkára s jó fizetéssel alkalmazok. Cím Kelet hírlapiroda. 12586

FÉJELI ÖRT keres "Argus" örző vállalat, volt rendőr, vagy nyugdíjas egyén előnyben részesül. Jelentkezés Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. "Argus" iroda. 12727

CUKRASZTANULÓNAK egy fű fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban. 5653

VIZSGÁZOTT ápolónő ajánlkozik betegek ápolására. Strada Pascariului (Thököly Imre-utca) 57. 5699

JÓIRASU fiatalember, vagy kisasszony irodai gyakorlattal, nagykereskedés részére felvétetik. "D. D." jellegre ajánlatok a lap kiadóhivatalába küldendők. 5696

MUNKÁSLEANYOKAT felvesz Adrényi pezsgőgyár. 5691

FIATAL fűszerkereskedő segéd felvétetik. Cím a kiadóban. 5694

JUTÁNYOSAN vállalkok bársony és faégetést, valamint szmirna és gobelin munkát. Bitter Mariska Piața Catedralei (Tökölly-tér) 5a) 5700

KERESEK azonnali belépésre egy jó szakácsnőt. Bővebbet Berger és Eichner Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 3. 5701

IDŐSEBB, egyedül álló zsidó asszonyt keresek édesanyám mellé, aki a háztartást teendőket is végzi. Cím a kiadóhivatalban. 5703

FIATAL házaspár házmesteri állást keres, azonnali belépésre. Cimeket a kiadóba kér. 5705

ROMÁNUL tudó ügyvédjelöltet keres kedvező fizetési feltételek mellett dr. Sebestyén József Ineu (borosjenői) ügyvéd. 5707

GYERMEKKOOSIK festését, gummizását, fedélkészítést vállalom. Str. Bolintineanu (Arany János-u.) 1. Fűrészgár mögött. 5712

Ingtalan.

ELADÓ Strada Doamna Purely Lajosné-utca 98. számú ház kottel. Bővebbet ugyanott. 12476

Vétel és eladás.

EGY, majdnem új lenvászon ágyneműtúra 4 darab nagy és 2 darab kis párnahuzat, 2 darab vadonatai női ing sürgősen, jutányosan eladó. Strada Consistorului (Batthyány-utca) 23. I. e. jobb. 1009

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Beresényi-utca) 39 sz. 10653

IROGÉPEK, kellékek, javítóműhely, Coppyingoffice Szegfűnél, Str. Luther-utca 1. Telefon 111. 4588

FEHÉR vaságy teljesen új matracokkal eladó Str. Moise Nicoara (Petőfi-utca) 8. sz. földszint jobbra. 12586

MAGÁNJARÓ, 8 lóerős cséplőgép azonnali átvételre eladó. Gáls János Szemlák. 12586

HASZNALT épület gerenda, ajtó tokok és ablakok jutányos áron eladók. Bővebbet Hanzu drogeria. 5709

EGY jókarban levő oposon bunda, világos szép szmirna futók és többféle butorok eladók Strada Consistorului (Batthyány-u.) 17a) az udvarban. 5710

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perza és szmirnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

VEHET, ELADHAT, CSERÉLHET! Műtárgyak, szobrok, szőnyegek, porcellán ritkaságok, antik butorok kiállítás. Szép művészeti Szalon. Ortutay-palota. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. 11911

FESTMÉNYEK (ujak, kiváló művészek-től) érkeztek Kerpel műkereskedésébe. Ugyanott 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. 12871

UTAZÓ BUNDÁK, lábzsákok, legolcsóbban, kölcsönbe is Schächternél, zsidó-templom épület. 5575

BURGONYA TÉLI jutányosan kapható a hatósági bódében Grossnál. 5658

EGY elegáns, négy személyes csukott kocsi, modern gyártmányu, majdnem új állapotban eladó. Schamberger kocsigyár. 5667

ELADÓ 5 darab 7 hektos szilvóriumoshordó. Tudakolható a kiadóban. 5597

EGY ruhaszekrény, egy éjjeli szekrényt márványlappal eladó. Strada Grivitel (Miklós-utca) 27b) 5686

HASZNALT irógépet veszek. Ajánlatokat ármegjelöléssel Jegyző, Németperag küldendők. 5692

VASUTI POSZTÓ bunda báránybéléssel eladó. Cím a kiadóban. 5687

TÜKÖR, íróasztal, más butorok, ruhafélék eladók Strada Mărăsești (Kossuth-utca) 64. 5690

SZÉP karos sezleng, báránybéléses bekecs, zöld posztó férfi felöltő eladó Str. Cosbuc (Wesselényi-utca) 51. 5711

MINDENMŰ ÉKSZERT. gyöngyöket, legmagasabb árban vesz Salon Artistique Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 12021

PLÜSS mahagoni uriszobagarnitúra teljesen új eladó. Frank kárpitos, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 33-34. 5697

Aradi Hitelbank és Takarékpénztár Rt.

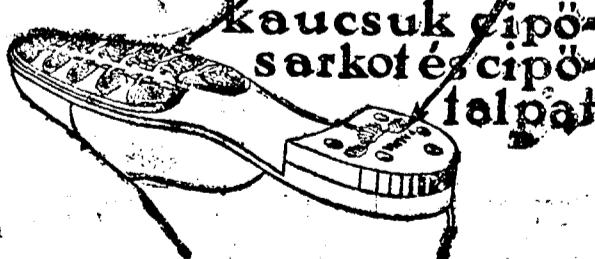
Arad, Strada Alexandri (Salacz-utca) 6. 5038

Elfogad betéteket magas kamatozással. Arany és ékszertárgyakra zálogkölcönt nyújt.

Viseljen sok előnye miatt

PALMA

kaucsuk cipő-sarkot és cipőtalpat

12861

Pascu si Nicolovits

rőfös és divatáru-üzletében Piata Catedralei (Tökölly-tér) 8. kaphatók a legdivatosabb és legolcsóbb szövetek, vásznak, zephirek, batisztok, kendők, csipkék, szövécernák,

férfi szövetek stb.

Tritthaler Ferenc

építészeti irodája Str. Cosbuc (Wesselényi-utca) 47.

Vállalja minden e szakba vágó munkák készítését a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitellig.

Tervek és költségvetések kívánatra elkészülnek.

Nyomatott az Aradi Nyomda Nálánál az Aradi Nyomda Nálánál.

Üzletek.

EGY vastag linoleum szőnyeg 2½X3½ olcsón eladó. Strada I. L. Garagaine (Csiky Gergely-utca) 7. 5698

EGY 15 éve fennálló korcsma és fűszerüzlet, trafik engedélylyel, házzal együtt eladó. Szász Péter Somoshezi, Arad-megye, u. p. Cermel (Csermő.) 5706

Oktatás.

TANITOK román nyelvet, mennyiség-tant (Geom. Algeb.) román-magyar nyelven és zenét. Cím "Mérnök" jellegre kiadóba. 5638

Különféle.

EZERJÓFÚ gyomorelixir, pártatlan hatásu szer gyomor és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuvtóság, emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy-szertár Aradon. 10831

DIRECTE importált legfinomabb eredeti norvég, kevéssé halszagú Cod-liver-oil. Csukamájoiaj dr. Földes Béla gyógy-szertára Arad. 12831

BENZIN
érkezett
VULCUBOZ

Modern

üzleti berendezés

eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Édes nemes paprika

vizahőlyag (oros, belga), mustármag, kristály salétrom, koriander, kónlap, kénkö-rud, onyv, olomeukor, borderítő-zselatin, Seitz asbest-vatta, szinraggyu, belga stearin, Ceresin, Parafin stb. legolcsóbban kapható Erdős Pálnál Aradon, P. Avram Ianou (Szabadság-t.) 3. 2 új Wertheim oasa, azial és butorok le eladók. 5698

Az Aradi Orth. Izr. Hitközség Előjáróságától.

PALYÁZATI HIRDETMÉNY.

A fenti hitközség előjárósága pályázatot hirdet a folyó évi pászka sütési üzemének vezetésére. Írásbeli ajánlatok folyó hó 26-ig a hitközség jegyzői irodájába adandók be, hol a részletes feltételek is megtudhatók, vagy a folyó hó 26-ikán délután 4 órakor a hitközség tanácsstermében megtartandó árlejtésen az érdeklődők személyesen is megjelenhetnek.

12778